

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu
Ankara Milletvekili

Türkiye'de 2004 yılında Kenan Temiz isimli işçinin hayatını kaybetmesiyle başlayan süreçten bugüne dek 74 kişinin “Silikozis” hastalığı nedeniyle yaşamını yitirdiği kayıt altına alınmıştır. Gerçek sayının ise daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Sağlık Bakanlığı, Mart 2009'da yayınladığı genelgeyle kot kumlama işlemini yasaklayana dek pek çok yurttaş, kot kumlamada kullanılan silikaların solunması sonucu akciğeri oksijensiz bırakarak yok eden Silikozis hastalığına yakalanmış ve yaşamını yitirmiştir. Silikozis hastalığı, ülkemizde işsizlik ve göçün insanlarda yarattığı çaresizlik ile çalışma alanındaki denetimsizliğin en acı sonuçlarından biridir.

Son olarak, 1 Ocak 2019 günü, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde yaşayan 37 yaşındaki Mehmet Ali Bilgiç adlı yurttaş, 2002-2004 yılları arasında henüz 20 yaşındayken İstanbul'da kot kumlama işinde çalışması nedeniyle yakalandığı Silikozis hastalığı sonucu hayatını kaybetmiştir. Bu hastalık nedeniyle yalnızca Karlıova'da Silikozis hastalığından yaşamını yitiren işçi sayısı 19'a yükselmiştir. Bilgiç'in ölümü Silikozis hastalarının yaşadıkları sorunları yeniden gündeme getirmiştir. Bilgiç, hastalık nedeniyle 10 yıl boyunca yatalak olarak tedavi görmesine rağmen ilk 7 yıl emekli edilmemiş, tedavi masraflarının tümü karşılanmamıştır. Bilgiç'in ağabeyi, Bilgiç'in ölümünden 3 yıl önce verdikleri hukuk mücadelesi sonucu malulen emekli olabildiğini, emekli maaşının tamamını ise tedavi masrafları için kullandıklarını ifade etmiştir. Bu şartlarda üretim yapılmasından sorumlu olan kişiler hakkında ise tüm çabalarına rağmen soruşturma açılmadığını, hatta bir savcının kendilerine ‘ben mi dedim kardeşine git o işte çalış. Bana ne benim sorunum değil’ dediğini öne sürmüşlerdir.

Özellikle merdiven altı üretim yapan işyerlerinde sigortasız çalıştırılan yüzlerce işçi, haklarını alabilmek için açtıkları hizmet tespit davalarını kaybetmiştir. Bu konuda açılan davalarda işyerleri dahi bulunamamakta, davalar sonuçsuz kalmakta, hukuk mücadelesi vermek isteyen işçilere mahkeme giderleri nedeniyle haciz gelmektedir. İşçi olduklarını dahi mahkeme nezdinde kanıtlayamayan işçiler, tazminat davası da açamamaktadır. Devletin kusurundan, göz yummasından, denetim yapmamasından kaynaklı olarak vücut bütünlükleri bozulan Silikozis hastaları devletin verdikleri aylıkla açlık sınırında yaşamaktadır.

Bu bağlamda,

1- Son 10 yılda, kaç kişi Silikozis hastalığına yakalanmış ve bu hastalık nedeniyle yaşamını yitirmiştir?

2- Çalışma koşulları nedeniyle Silikozis hastalığı ile mücadele eden yurttaşlarımızın tedavi ve gündelik yaşamlarını kolaylaştıracak ne gibi çalışmalar yürütülmektedir? Bu çalışmaları hangi bakanlıklar gerçekleştirmektedir?

3- Kot taşılama/kumlama işlemlerini işçilere uygulatan patronlar, gerekli denetimleri yapmayan Çalışma Bakanlığı yetkilileri ile Belediye yetkilileri aleyhinde kaç ceza davası açılmıştır, bu davaların sonuçları nedir?

4- Silikozis hastalığına yakalanan yurttaşların ihtiyaç duydukları tıbbi cihazlar da dahil olmak üzere tedavi giderlerinin tamamı neden devlet tarafından karşılanmamaktadır?

5- Silikozis hastası işçiler üç ayda bir Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından aldıkları ücretlerle geçinememekte, aldıkları aylıkların hepsini yine tedavileri için harcamaktadırlar. Silikozis hastalarının özlük haklarının iyileştirilmesi ve insanca tedavi ve hayat şartlarına kavuşabilmeleri için girişimde bulunacak mısınız?

6- Türkiye’de son verilen ancak şimdi de Bangladeş’te sürdürülerek oradaki işçilerin hayatına mal olan kot taşılama uygulamasını engellemek için uluslararası örgütlerle işbirliği yapmayı ve Türkiye’deki verileri paylaşmayı düşünüyor musunuz?